

ศูนย์ติดตามและแก้ไขปัญหาภัยพิบัติด้านการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์
โทรศัพท์/โทรสาร 02-2819401 E-mail : disas.plan@gmail.com

แจ้งเตือนศัตรูพืชระบาด เพลี้ยไฟทุเรียน

วันที่ 19 มกราคม 2567

เตือนภัยเกษตรกรผู้ปลูกทุเรียนภาคตะวันออก ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และภาคกลางของประเทศไทย ฝ้าระวังการระบาดของเพลี้ยไฟในทุเรียน เนื่องจากสภาพอากาศในช่วงนี้มีแดดแรง ลมแรงอากาศแห้ง เหมาะต่อการแพร่ระบาดของเพลี้ยไฟ และปัจจุบันอยู่ในช่วงที่ทุเรียนกำลังออกดอกติดผล ดังนั้น เกษตรกรควรหมั่นสำรวจแปลงอย่างสม่ำเสมอ หากเริ่มพบการเข้าทำลาย ให้ดำเนินการควบคุมและป้องกันกำจัดก่อนเกิดการระบาดรุนแรง หรือสามารถขอคำแนะนำได้ที่เจ้าหน้าที่สำนักงานเกษตรอำเภอ หรือสำนักงานเกษตรจังหวัดใกล้บ้าน

ลักษณะการทำลาย

เพลี้ยไฟจะดูดกินน้ำเลี้ยงตามส่วนต่าง ๆ เช่น ใบ ยอด และตำ ในส่วนของยอดที่ถูกทำลาย ใบจะงอหักเป็นพุ่มหนาเป็นกระจุกลำต้นจะบิดเบี้ยวมีช่วงข้อถี่ ส่วนของลำต้นที่ถูกเพลี้ยไฟดูดกินน้ำเลี้ยงจะมีผลต่อคุณภาพท่อนพันธุ์ หัวมันมีขนาดเล็ก เปอร์เซ็นต์แป้งต่ำ นอกจากนี้เพลี้ยไฟจะขับถ่ายมูลที่มีลักษณะของเหลวข้นเหนียวมีรสหวาน ทำให้เกิดราดำปกคลุมปิดบังส่วนของใบพืช มีผลทำให้การสังเคราะห์แสงของพืชลดลง หากพบการระบาดรุนแรงจะทำให้ยอดแห้งตาย และพบการระบาดในมันสำปะหลังอายุยังน้อยอาจทำให้มันสำปะหลังไม่สร้างหัวและยืนต้นตายได้

ชื่อวิทยาศาสตร์ : *Scirtothrips dorsalis* Hood

ชื่ออื่น : เพลี้ยไฟพริก

ลักษณะการทำลาย

ตัวอ่อนและตัวเต็มวัยดูดกินน้ำเลี้ยงจากส่วนต่าง ๆ ของพืช มีผลทำให้ใบอ่อนหรือยอดอ่อนชะงักการเจริญเติบโต แคระแกร็น ใบโค้ง แห้ง หักงอ และไหม้ เพลี้ยไฟจะระบาดรุนแรงในช่วงแล้งระหว่างเดือนธันวาคม - พฤษภาคม ซึ่งตรงกับระยะที่ต้นทุเรียนออกดอกติดผลการทำลายในช่วงออกดอกทำให้ดอกแห้ง ดอกและก้านดอกเปลี่ยนเป็นสีน้ำตาล แคระแกร็น และร่วงการทำลายในช่วงผลอ่อน ทำให้ชะงักการเจริญเติบโต เกิดอาการปลายหนามแห้ง ผลไม่สมบูรณ์และแคระแกร็น

พืชอาหาร : มังคุด มะม่วง เงาะ ส้มโอ ส้มเขียวหวาน ลิ้นจี่ ลำไย หนากหวาน มะละกอ พริก พริกหวาน พริกชี้ฟ้า และถั่วลิสง

ศัตรูธรรมชาติ : แมงมุมชนิดต่าง ๆ ตัวอ่อนแมลงช้าง และเพลี้ยไฟตัวห้ำ

เพลี้ยไฟดูดกินน้ำเลี้ยงใบ ทำให้แคระแกร็น ใบโค้ง หงิกงอ

เพลี้ยไฟเข้าทำลายดอก

เพลี้ยไฟดูดน้ำเลี้ยงจากผลอ่อนทำให้ปลายหนามแห้ง

แนวทางการป้องกันกำจัดดังนี้

1. สำรวจแปลงอย่างสม่ำเสมอ และสำรวจถี่ขึ้นในช่วงสภาพอากาศร้อน ฝนทิ้งช่วงเป็นเวลานาน
2. อนุรักษ์และใช้ศัตรูธรรมชาติ ได้แก่ แมงมุมชนิดต่าง ๆ ตัวอ่อนแมลงช้าง และเพลี้ยไฟตัวห้ำ
3. หากพบเพลี้ยไฟระบาดเล็กน้อยให้ตัดส่วนที่ถูกทำลายทิ้งนอกแปลง
4. เมื่อพบเพลี้ยไฟระบาดรุนแรง ใช้สารฆ่ากำจัดแมลงได้แก่ อิมิดาโคลพริด 10% SL อัตรา 10

มิลลิลิตร หรือฟิโพรนิล 5% SC อัตรา 10 มิลลิลิตร โดยเลือกสารชนิดใดชนิดหนึ่งผสมน้ำ 20 ลิตร และไม่ควรใช้สารเคมีกำจัดแมลงชนิดใดชนิดหนึ่งซ้ำติดต่อกันหลายครั้ง เพราะทำให้เพลี้ยไฟสร้างความต้านทานได้

ที่มา : กรมส่งเสริมการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์